

Prejeto	03-04-2012	Priloge
Številka:	212	Vredn.:
	6033-218/2011/11	

**PRILOGA – POROČILO O PRESOJI VLOGE ZA PRVO AKREDITACIJO ŠTUDIJSKEGA
PROGRAMA SOCIOLOGIJA**

Ime študijskega programa	Sociologija
Stopnja in vrsta	Druga bolonjska stopnja (magistrski)
Trajanje	1 leto
Vlagatelj	UNIVERZA V LJUBLJANI (prof. dr. Radovan Stanislav Pejovnik, rektor UL)
Predlagatelj	Fakulteta za družbene vede (prof. dr. Anton Grizold, dekan FDV)

1. vpetost v okolje (9. člen)

1. izkazano sodelovanje ali namere o sodelovanju s podjetji, organizacijami
2. povezanost med kompetencami diplomantov in razpoložljivimi zaposlitvami v okolju
3. zaželeno analize o zaposlitvenih možnostih diplomantov

Ugotovitve:

- upoštevanje kriterijev meril
- morebitne manjše pomanjkljivosti

Ugotovitve

Ad 1.1 izkazano sodelovanje in namere o sodelovanju

FDV je fakulteta z dolgoročno in bogato tradicijo sodelovanja tako z organizacijami na področju gospodarstva, negospodarstva in državne uprave, prav tako tudi z različnimi mednarodnimi organizacijami. Zaradi dosejanega vsestranskega sodelovanja FDV z okoljem (različne vrste raziskav, svetovanje, strokovno delo, publicistična dejavnost, e posebej založbe FDV, ...) izkazane namere o nadaljnjem razvoju sodelovanja z različnimi akterji doma in v tujini niso sporne.

Predlagatelj navaja (priloga 10), »da so študijski programi prenovljeni v sodelovanju z deležniki iz gospodarstva in negospodarstva ter odražajo potrebe okolja.« Navedba se opira na prisotnost diplomantov, magistrstov in doktorjev FDV na različnih področjih dela, ne omenja pa konkretnih opredelitev deležnikov. V izvajanje programov (vabljeni predavanja, skupni projekti) naj bi bili vpeti deležniki iz gospodarstva in negospodarstva (op. p.: ni predvideno praktično usposabljanje magistrskih študentov, ampak predvsem vključevanje v znanstveno - raziskovalno delo, ki ga vodijo pedagoški in raziskovalni delavci sami).

Podatkov o zaposljivosti fakulteta sama ne zbira, spremlja pa zaposljivost diplomantov prek podatkov,

ki so dostopni v mesečnih in letnih informacijah ZRSZ in SURS. Nastala je tudi monografija Zaposljivost v Sloveniji (uredila Kramberger in Pavlin), projekt Hegesco (v leti 2007-2009) ter dela Koštrice (2004) in Melinkove (2010). (op. p.: dela Melinkove ni uspelo najti preko cobissa ali najdi.si).

Ad 1.2 Povezanost med kompetencami diplomantov in razpoložljivimi zaposlitvami v okolju (gospodarstvo, negospodarstvo).

Program je pripravljen v sodelovanju z akterji iz gospodarstva in negospodarstva, zato je usklajen s potrebami v družbenem okolju.

Ad 1.3 analize o zaposlitvenih možnostih diplomantov so bile opravljene. Po raziskavah Hegesco 2009 in študije Karierne poti diplomantov FDV je čas iskanja prve zaposlitve za diplomante FDV krajši od povprečja na področju družboslovja in humanistike. Prav tako po analizah ZRSZ med presežnimi delavci ni diplomantov FDV. Eden od indikatorjev zaposljivosti je tudi ugotovitev, da vsaj polovica študentov na dosedanjih programih druge stopnje na FDV že opravlja delo ob študiju (oz. študira ob delu), kar kaže na to, da že prva stopnja omogoča pridobitev zaposlitve (op. p.: vendar ni razvidno, ali je delo, ki ga opravljajo študenti v povezavi s smerjo študija).

V programu je predvideno praktično usposabljanje študentov, vendar ni sklenjenih pogodb o praktičnem usposabljanju študentov, ker usposabljanje v okviru strokovno- analitičnega in znanstvenoraziskovalnega dela opravljajo izvajalci programa.

Morebitne manjše pomanjkljivosti: Ali med rednimi študenti magistrskih programov redna zaposlenost študentov vpliva na čas (in kvaliteto) študija?

2. delovanje visokošolskega zavoda (10. člen)

1. poslanstvo in vizija ter ustrezne strategije – javna dostopnost
2. načrt notranje organiziranosti zavod z jasnimi opredelitvami nalog in dolžnosti vseh
3. ustrezna uvrstitev v klasifikacije (ISCED, KLASIUS, FRASCATI)
4. načrti o znanstveno-raziskovalnem delu – SICRIS datoteka, spletna stran zavoda
5. znanstveno-raziskovalno delo: povezovanje med učnimi vsebinami in ZRD; vzpostavljeno ZRD sodelovanje, povezanost med ZRD nosilcev predmetov in učnimi vsebinami predmetov
6. ustreznost kadrov – veljavna habilitacija
7. sklenjeni dogovori za izvajanje strokovne prakse (strokovne šole)

Ugotovitve:

Ad 2.1 Poslanstvo, vizija in strategije so javno dostopni (spletne strani FDV).

Ad 2.2 Načrt notranje organiziranosti je razviden in dostopen (dodata tudi tabela z zaposlitvami strokovnih delavcev po službah/oddelkih).

Ad 2.3 Podana je ustrezna uvrstitev programa v klasifikacije ISCED; KLASIUS-SRV, KLASIUS-p in Frascati.

Ad 2.4 Načrti o znanstvenoraziskovalnem delu - SICRIS datoteka, spletna stran zavoda predstavi področja 21 raziskovalnih centrov. .

Podan je pregled dosedanjih najodmevnejših projektov, načrti raziskav so delno razvidni iz SICRIS-a, na spletni strani FDV so predstavljena programska področja raziskovanja.

Ad 2.5 Znanstveno-raziskovalno delo in povezanost z učnimi vsebinami

Povezanost vsebin raziskovanja in vsebin predmetov (in programa) je normativno podana v usmeritvah FDV, praktično pa v predmetnih vsebinah in izvedbi le-teh, saj se pri večini predmetov študenti vključujejo v raziskovalno delo z različnimi raziskovalnimi in projektnimi nalogami, pri študiju metodologije in statistike pa uporabljajo podatke iz bogatega Arhiva družboslovnih raziskav (ADP) in drugih javno dostopnih baz podatkov. Vsaj polovica vsebin – po oceni predlagateljev programa - temelji na znanstvenoraziskovalnih rezultatih pedagogov in raziskovalcev.

Ad 2.6 Ustreznost kadrov – veljavna habilitacija

Kadri so po habilitacijah in po področjih izvolitve ustrezni.

3. kadri (11. člen)

1. kadrovski načrt sodelujočih in dokazila o sodelovanju.
2. veljavna izvolitev ali v postopku (glej 2/6)
3. merila za izvolitve
4. oblikovanje senata in njegova struktura
5. podporni delavci, služba za študentske zadeve

Ugotovitve:

Ad 3.1 Kadrovski načrt (preveri) in dokazila o sodelovanju so priložena. Pripomba: V Prilogi 6 (Podatki o skupni najvišji neposredni in dodatni pedagoški obveznosti) so priložena Merila za vrednotenje dela visokošolskih učiteljev FDV UL z dne 10.1. 2011, pričakovati pa bi bilo mogoče podatke o pod-obvezah in nad-obvezah pedagoških delavcev.

Ad 3.2 izvolitve v naziv so veljavne.

Ad 3.3 Merila in navodila za izvolitve v nazive so priložena.

Ad 3.4 Senat je oblikovan skladu zakonodajo in statutom univerze. Senat FDV je sestavljen iz 22 članov (dekan, 12 predstavnikov kateder, štirje predstavniki oddelkov in pet študentov). Predstavniki študentov so tudi člani različnih delovnih teles senata in Upravnega odbora fakultete.

Ad 3.5 Podporni delavci, služba za študentske zadeve

Fakulteta ima zadostno število delavcev v strokovnih službah, ki opravljajo strokovno –organizacijske, upravno-administrativne, finančno-računovodske, informacijske, tehnične in druge naloge. Skupno je zaposlenih 71 delavcev.

4. študenti (12. člen)

1. povezanost načrtovanih vpisnih mest in potreb po diplomantih
2. svetovalna služba
3. redna zaposlitev v referatu/podporni službi za študente
4. vključevanje študentov v ZRD (posebno pomembno za 2. in 3. stopnjo - 33. člen ZviS)
5. praktično usposabljanje
6. organiziranost študentov in vključevanje v upravljanje zavoda
7. kakovost izobraževanja in zbiranje podatkov (študentske ankete in druge oblike zbiranja podatkov; analize prehodnosti, povprečne dolžine študija; objava rezultatov)

Ugotovitve:

Ad 4.1 Povezanost načrtovanih vpisnih mest in potreb po diplomantih

V vlogi za prvo akreditacijo programa se navaja, da ocena razpisanih mest (50 za redni, 25 za izredni študij) temelji na številu diplomantov dodiplomskega študija in na potrebah bodočih zaposlovalcev. Manjša pripomba je, da ni podanih konkretnjših navedb o aktualnih potrebah (razen iz analize iz leta 2009 in 2007). Menimo, da bi v času recesije in v času padajočih trendov zaposljivosti diplomantov družbenih ved in ob predvideni nizki stopnji uspešnosti programa (20 %, več o tem v pripombi 8.10) bil morebiti potreben razmislek o zmanjšanju števila razpisanih mest za redni študij.

Ad 4.2 Svetovalna služba omogoča kandidatom za študij in že vpisanim študentom svetovalne storitve, povezane z vpisom, informacijam o študiju (informativni dan, predstavitev fakultete, uradne ure referatov, spletna stran fakultete, predstojnik katedre, skrbnik programa, študentje tutorji, karierni centri, itd.). Teh možnosti je kar nekaj, vendar za enkrat ni neke raziskave o dejanski uspešnosti

delovanja teh svetovalnih služb s strani potencialnih uporabnikov storitev.

Ad 4.3 Redna zaposlitev v referatu/podporni službi za študente; iz priložene tabele je razvidno, da so v referatu za podiplomski študij zaposlene štiri osebe.

Ad 4.4 Vključevanje študentov v znanstveno-raziskovalno delo je možno v celi vrsti projektov (domačih in mednarodnih), ki potekajo na fakulteti. Niso vprašljive možnosti vključevanja, ampak izraba teh možnosti, ki terja dodatno angažiranje pedagoških in raziskovalnih delavcev za usposabljanje študentov (v obrazcu so navedene najbolj pogosto uporabljene raziskave, ni pa navedbe, koliko diplom prve in druge stopnje temelji na podlagi vključenosti v raziskave). Ni podatkov o številu študentov vključenih v znanstveno - raziskovalne projekte (glej 33. člen Zakona o visokem šolstvu, ki določa, da so obvezni sestavni del teh programov projektne naloge v delovnem okolju oziroma temeljne, aplikativne in razvojne naloge).

Ad 4.5 Praktično usposabljanje ni predvideno na drugi stopnji, ker uvajanje v strokovna opravila in v znanstveno-raziskovalno delo opravljajo izvajalci programa.

Ad 4.6 Organiziranost študentov in vključenost v upravljanje zavoda. Iz dokumentov je razvidno, da so študenti vključeni v upravljanje zavoda (senat, upravni odbor, različna delovna telesa). Glede na spletno stran in aktualnost tem na spletni strani je razvidno, da Študentski svet deluje in omogoča ustrezno zastopanost študentov. Na fakulteti deluje tudi študentska organizacija.

Ad 4.7 Kakovost izobraževanja in zbiranje podatkov: FDV izvaja različne vrste anket o kakovosti študija, predvsem med študenti, ni pa dovolj jasno razvidno, ali se izvajajo ankete tudi med diplomanti (op. p. : v času 3-5 let po diplomi) in tistimi študenti (ali absolventi), ki imajo težave pri dokončanju študija. Prav tako je lahko pomanjkljiv (na univerzi, ne samo na FDV) način zbiranja podatkov, ki je po svojem značaju presečen (preseka stanja v določenem letu), ker kaže predvsem delo ustanove, ne vzame pod drobnogled, kaj se dogaja z generacijo (kohorto) študentov v času od vpisa do zaključka študija (osip, spremembe smeri, ponovni vpisi, podaljševanje absolventskega staža, težave pri posameznih predmetih, ipd.). Zato so obstoječe analize lahko preveč deskriptivne, premalo analitične in premalo kritične. Fakulteta spremlja mnenja študentov o študijskem procesu in obremenitvah študentov.

Predlagatelj navaja, da upoštevajo podatke o obremenjenosti pri razporejanju kreditnih točk, vendar to ni razvidno iz učnih načrtov, saj so vsi predmeti enako ovrednoteni. Na fakulteti vsako leto pripravijo poročilo o kakovosti, v katerem so zajeti rezultati vseh anket in analiza uspešnosti fakultete.

5. materialni pogoji (13. člen)

1. ustreznost prostorov in opreme ter dokazila o lastništvu ali najemu
2. prilagoditve potrebam študentov s posebnimi potrebami
3. zadostni finančni viri
4. IKT
5. knjižnica v zavodu in ustrezen dostop do ustreznega študijskega gradiva

Ugotovitve:

Ad 5.1 Prostori so po navedbah dekana v lasti fakultete (lastništvo prostorov verjetno ni sporno, čeprav Priloga 9 –dokazilo o prostorih vsebuje zgodovinski opis gradnje in značilnosti prostorov, ne vsebuje pa nobenega dokazila o lastništvu prostorov – npr. izpisek iz zemljiške knjige), so novi (stari 10 let, poleg starejših iz konca šestdesetih let, ki se uporabljajo predvsem za kabinete profesorjev in pisarne), FDV ima 28 predavalnic, senatno sobo , veliko dvorano FDV ter prostore knjižnice. Na razpolago je ustrezno število sanitarij. Za izvajanje študija je zagotovljena sodobna informacijsko-komunikacijska tehnologija (120 računalnikov v učilnicah, 20 javnih pristopov do računalnika, eduroam pristop do interneta, ustrezna programska oprema, dostop do podatkovnih baz, izmenjava gradiv preko interneta, ipd.), učna tehnologija in oprema.

Morebitna pomanjkljivost: Ker na FDV hkrati poteka večje število dodiplomskih (12) in podiplomskih programov (čez dvajset na drugi stopnji) za večje število študentov (rednih in izrednih), lahko nastanejo težave pri načrtovanju urnika, saj verjetno ni mogoče izvesti vseh programov za redne študente v dopoldanskem času, tudi urniki so lahko razdrobljeni.

Ad 5.2 Prostori so delno primerni za študente s posebnimi potrebami (obstajajo parkirni prostori za invalide, omogočen je dostop do prostorov v novem delu zgradbe (op. p.: kaj pa v starejšem delu). Na razpolago je elektronski povečevalnik za branje slabovidnih študentov.

Ad 5.3 Zadostni finančni viri- le-ti so po navedbi predlagateljev v celoti zagotovljeni vsaj za obdobje akreditacije (v skladu s 73. Členom Zakona o visokem šolstvu in Uredbo o financiranju visokošolskih in drugih zavodov). Glavni viri so MVZT za izobraževanje (45%); MVZT oz. ARRS za raziskovanje (23%), drugi proračunski viri (9%) ter drugi viri. Majhen je delež od prodaje blaga in storitev na trgu (1%).

Ad 5.4 Informacijsko - komunikacijska tehnologija, s katero razpolaga fakulteta je sodobna, omogoča ustrezno podporo raziskovalnemu, pedagoškemu, strokovnemu, svetovalnemu in drugemu delu.

Ad 5.5 Fakulteta razpolaga s sodobno knjižnico, ki omogoča študentom in drugim uporabnikom brezplačen dostop do obvezne in druge literature. Literatura je dostopna v knjižni, revijalni in e-obliki. Odprta je 12 ur na dan.

6. zagotavljanje kakovosti (14. člen)

1. upoštevanje slovenske in evropske regulative; poslovnik kakovosti
2. načrtovanje in izvajanja periodičnih samoevalvacij; zbiranje podatkov o učnih izidih; ugotavljanje pomanjkljivosti od načrtovanega
3. vključevanje vseh deležnikov v presojo kakovosti

Ugotovitve:

Ad 6.1 Upoštevanje slovenske in evropske regulative ter poslovnik kakovosti

Fakulteta za družbene vede nima lastnega pravilnika za zagotavljanje kakovosti, vendar pa že od leta 2006 redno skrbi za kvaliteto študija z upoštevanjem evropskih smernic, slovenske zakonodaje, podzakonskih aktov ter usmeritve NAKVIS-a. Med najbolj pomembnimi akti je Pravilnik o sistemu spremljanja in zagotavljanja kakovosti Univerze v Ljubljani (24.06.2008).

Nosilec skrbi za kvaliteto je vodstvo zavoda v sodelovanju z vsemi zaposlenimi in študenti. Skrb za kakovost je (oz. načeloma naj bi bila) sestavina raziskovalnega, pedagoškega, svetovalnega, strokovnega, publicističnega in drugega dela. Kaže se v organiziranosti, načrtovanju in izvedbi tako raziskovalnega kakor tudi pedagoškega dela. Čeprav je razmeroma veliko prizadevanj namenjenih zagotavljanju in skrbi za kakovost, še posebej s strani Komisije za samoocenjevanje kakovosti (ki se sestane večkrat letno), pa učinki teh prizadevanj še niso dovolj vidni in razvidni (iz priloženega gradiva in spletnih strani).

Ad 6.2 Načrtovanje in izvajanje periodičnih samoevalvacij, zbiranje podatkov o učnih izidih ter ugotavljanje razkoraka med načrtovanim in doseženim

Fakulteta ima strategijo, postopke in ukrepi, s katerimi skrbi oz. naj bi skrbela za kakovost, v skladu s smernicami sprejetimi na posvetu o kakovosti na Univerzi v Ljubljani (2010). Postopki so formalno sprejeti, javno objavljeni, opredeljena je vloga zaposlenih in študentov. Fakulteta (preko kateder) izvaja formalne postopke potrjevanja, spremljanja in presojanja študijskih programov, vendar nima formalnih orodij za spremljanje in presojanje kompetenc diplomantov. Fakulteta je v zadnjem času veliko pozornosti namenila spremljanju in presoji kompetenc diplomantov (projekt Haegesco 2007, sodelovanje pri vzpostavitvi Kariernih centrov Univerze v Ljubljani),

Podatki o učnih izidih študentov se zbirajo in redno analizirajo. Redno se izvajajo ankete študentov (2x letno), izvedeno je bilo več delavnic in seminarjev. Zbiranje in analiza podatkov omogoča ugotovitve, ali so bili doseženi cilji glede zagotavljanja kakovosti. Skrbniki posameznih drugostopenjskih programov so ugotovili, da je enoletni študij izredno intenziven zaradi prevelikega števila predmetov v posameznih programih, rešitve se iščejo z zmanjševanjem kontaktnih ur v predavalnicah in povečanjem deleža individualnega dela, z izbirnostjo predmetov ter z združevanjem sorodnih vsebin v module. Nekateri programi se izvajajo enkrat na dve leti, kar je pogojeno s številom zainteresiranih za vpis (oz. diplomantov na prvi stopnji predhodnih programov prve stopnje).

Ad 6.3 Vključevanje vseh deležnikov v presojo kakovosti

Fakulteta za družbene vede je spremljala ne samo učni proces, ampak tudi uspešnost izvajanja bolonjskih programov in sicer dvakrat letno od leta 2005/06 do leta 2007/2008. Pozneje so organizirali samoizobraževalne seminarje (november 2007 – april 2008), različne sestanke in posvete na ravni fakultete in univerze. Prav tako so v evalvacije bile vključeni študenti (preko študentskega sveta). Zbrani podatki o evalvaciji prve izvedbe drugostopenjskih programov so v pripravi, na razpolago je evalvacijski vprašalnik za leto 2010. Fakulteta od leta 2007 pripravlja samoevalvacijska poročila namenjena notranji javnosti in študentom, občasno tudi potencialnim delodajalcem.

Pripombe: Fakulteta za družbene vede (vodstvo, vrhunski raziskovalci, komisija za samoevalvacijo, katedre, ...) je v času uvajanja in presojanja bolonjskega koncepta študija namenila veliko skrbi za kvaliteto študija, vendar pa je mogoče dobiti občutek, da navzlic velikim prizadevanjem ni bilo doseženega celovitega učinka, morebiti zato, ker ni bilo v okviru fakultete ustanovljene posebne organizacijske enote, ki bi se trajno, sistematično, analitično in raziskovalno ukvarjala s problematiko spremljanja in presojanja kakovosti načrtovanja in izvedbe študijskih programov.

Ugotovitve:

Ad 8.1 Študijski program, študijska področja, usklajenost programa in skladnost s cilji

Program sociologija je sestavljen iz najaktualnejših vsebin dosedanjih treh socioloških programov (sociologija vsakdanjega življenja, študije spolov in Sociologija- okoljska in prostorska sociologija), ki so bili akreditirani leta 2004. Nov program je oblikovan modulsko in ponuja teoretska in aplikativna spoznanja z izbranih področij študij vsakdanjega življenja, študija spolov, okoljske in prostorske sociologije.

Program prispeva k razvoju strokovnega in raziskovalnega dela na več načinov, še posebej z razvojem teoretske sociologije in družboslovne metodologije, z razvojem novih tematik, z usmeritvijo v raziskovanje posebnih družbenih skupin ter za aplikativnost v okviru sektorskih in čez-sektorskih politik.

Študij se navezuje z delom več raziskovalnih centrov FDV, predvsem s Centrom za socialno psihologijo, Centrom za preučevanje družbe blaginje in Centrom za prostorsko sociologijo, ki so vključeni v domače in mednarodne raziskovalne projekte.

Ad 8.2 Podatki o programu: klasifikacija, stopnja, vrsta, trajanje in moduli so navedeni.

Ad 8.3 Magistrski študij razvija in pogloblja splošne kompetence in znanja (analitičnost, metodološka usposobljenost, komunikativnost, strateška naravnost), posebna pozornost pa je namenjena predmetno-specifičnim kompetencam, ki so predvsem dveh vrst. Najprej gre za teoretsko in metodološko seznanjenost in usposobljenost diplomantov, ki naj bi bili samostojno raziskovati in analizirati družbena dogajanja in procese, potem pa jem še pomembna socialno politična aplikativnost in osrediščenost v obravnavo posebnih (deprivilegiranih) skupin ter njihovih možnosti vplivanja na oblikovanje ustreznih javnih politik.

Ad 8.4 Mednarodna primerljivost programa Sociologija je razvidna. Narejena je primerjava s tremi podobnimi zahodnoevropskimi programi (University of Essex, MA Sociology; University of Lancaster, MA Sociology; University van Amsterdam, MA Social Policy and Social Work in Urban Areas; University of California, MA Sociology). Navedeni so še štirje primerljivi programi (Stanford University, Nottingham Trent University, University of Ottawa, Bergen University).

Ad 8.5 Mednarodno sodelovanje FDV je razvidno (162 pogodb) tako na ravni izmenjave profesorjev kakor tudi študentov. V tujem jeziku lahko predava precej slovenskih profesorjev FDV (nekateri tudi sodelujejo v izvedbi programa), prav tako pa so na ustanovi prisotni v pedagoškem in raziskovalnem delu tuji predavatelji. FDV ima veliko sklenjenih mednarodnih sporazumov z univerzami in raziskovalnimi ustanovami o sodelovanju.

Izmenjava študentov je prav tako obsežna, poteka prek Službe za mednarodno sodelovanje, podpira pa ga tudi študentska organizacija.

Zavod ima vzpostavljeno mednarodno sodelovanje v raziskovalnih projektih EU, mednarodnih in bilateralnih programih, med-univerzitetnih programih itd.

Ad 8.6 Program vsebuje z Zakonom o visokem šolstvu (35. člen) predvidene sestavine:

- splošne podatke o programu (ime, stopnja, vrsta, trajanje);
- opredelitev temeljnih ciljev programa oziroma splošnih ter predmetno-specifičnih kompetenc, ki se s programom pridobijo;
- podatke o mednarodni primerljivosti programa;
- podatke o mednarodnem sodelovanju visokošolskega zavoda;
- predmetnik s kreditnim ovrednotenjem študijskih obveznosti po Evropskem prenosnem kreditnem sistemu (v nadaljnjem besedilu: ECTS) in opredelitvijo deleža izbirnosti v programu;
- pogoje za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa
- merila za priznavanje znanja in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program;
- načine ocenjevanja;
  - način izvajanja študija;
  - pogoje za dokončanje študija;
  - strokovni naslov, tvorjen v skladu z zakonom.

Ad 8.7 Program priznava predhodno pridobljena znanja, ki jih je mogoče dokazati na ustrezen način.

Ad 8.8 Ocenjevanje in izvajanje študijskega programa. Pravila ocenjevanja so znana in javno objavljena. Prav tako je študentom predstavljen tedenski načrt dela.

Ad 8.9 Vpisni pogoji in merila za izbiro v primeru omejitve vpisa so znani. Za vpis je potrebno doseženih 240 ECTS (oz. kreditnih točk - KT) na prvi stopnji primerljivih družboslovnih programov, oz. doseženih 180 ECTS z dodatno obvezo pridobitve izbirnih vsebin za 60ECTS.

Ni navedbe, da je za vpis potrebno povprečje 8,5. [(op. p.: vprašanje interpretacije pogojev za vpis v magistrski program je /41. člen Zakona o visokem šolstvu/, ali je povprečje ocen na zaključeni prvi stopnji 8,5 pogoj za vpis na magistrski program tudi v primeru, ko ni omejitve vpisa v magistrske programe) (npr.: v primeru padajočega interesa in v primeru upada številčnosti generacij zaradi upada natalitete).]

V primeru omejitve vpisa pa šteje uspeh pri študiju na prvi stopnji (100%).

Ad 8.10 Opredeljeni so pogoji za dokončanje študija in pridobljen naziv – magistra ali magister sociologije. Glede na število vpisanih študentov je predviden 20 % delež diplomantov.

RESNA PRIPOMBA: Ker gre za delež, ki je bistveno manjši od 50 %, je potrebno biti posebno pozoren, ker to lahko ogrozi visok ugled FDV, Univerze v Ljubljani in NAKVIS-a kot ustanove, ki je odgovorna za akreditacijo (in čez sedem let za ponovno akreditacijo enakega ali spremenjenega programa). Ker ima fakulteta kvalitetne pedagoške, raziskovalne in strokovne kadre, nove prostore in informacijsko opremo, je načrtovati tako majhen delež uspešnosti skromno in premalo ambiciozno za nov program.

Za zavarovanje interesov kandidatov za študij na drugi stopnji se je potrebno vprašati, ali so res vpisani študenti (vsaj pri izdelavi magistrske naloge v drugem semestru) ustrezno vključeni v raziskovalno delo (učiteljev in drugih), ali pa je prizadevanje nekaterih učiteljev za vključevanje študentov v znanstvenoraziskovalno delo šibko (kar je deloma pogojeno z velikim številom študentov na profesorja, preobremenjenostjo profesorjev s pedagoškim delom, s prizadevanji za zadovoljitev kvantitativnih meril za habilitacije in drugimi pogoji dela na fakulteti in univerzi). Tak delež ne moremo obravnavati kot »običajen« ali naraven pojav, ampak je potreben razmislek o trajnih prizadevanjih in ukrepih za doseganje višje ravni uspešnosti in učinkovitosti študija (vendar ne v škodo kakovosti).

To vprašanje je povezano tudi s problematiko pravic ponavljanja letnika in uporabe absolventskega staža po prvi in/ali drugi stopnji bolonjskega študija (tako v verziji 3+2+3, kakor v verziji 4+1+3), povezano pa je tudi s statusom prvostopenjskega (degradacija na raven nekdanje višje šole?) in

drugostopenjskega študija in diplome(degradacija na raven nekdanje prvostopenjske diplome?). Vprašanja (ponavljanje letnikov, pravica do absolventskega staža), ki se nanašajo tudi na socialne pravice študentov in vprašanja, ki se nanašajo na položaj študentov na trgu dela (materialno in formalno - pravno vrednotenje diplom), bo verjetno treba reševati sistemsko s prenovo zakonodaje s področja visokega šolstva.

Ne nazadnje je potreben razmislek (NAKVIS, rektor UL, dekan FDV, vodje oddelkov in kateder, Študentska organizacija,...) o minimalni še sprejemljivi stopnji učinkovitosti in uspešnosti na posameznih stopnjah bolonjskih programov, morebiti tudi v primerjavi s primerjalnimi programi primerljivih ustanov (npr. v Univeristy of Essex, University of Lancaster, Universiteit van Amsterdam, University of California, ...)) ter sprejeti ustrezne ukrepe (dvig uspešnosti in/ali ustrezna opredelitev števila vpisnih mest, ki še omogočajo kvalitetno delo).

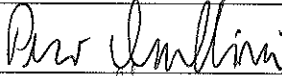

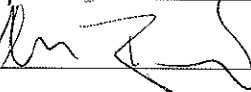
8. organizacija in izvedba izobraževanja

3. stopnja (tudi 18. člen)

1. znanstveno-raziskovalna naravnost študija

Ugotovitve:

- upoštevanje kriterijev meril
- morebitne manjše pomanjkljivosti

	Ime in priimek	Datum	Podpis
Predsednik	docent dr. Miran MITAR		
Član	Prof. dr.sc. Pero Maldini	22. 03. 2012.	
Član	Dr. Peter Purg	31. 03. 2012	
Član	Alen Brkić	31. 3. 2012	

Če kateri od članov ne more podpisati skupnega poročila zaradi oddaljenosti, se priloži identični izvod skupnega poročila, ki ga podpiše ta strokovnjak in pošlje predsedniku, predsednik pa ga priloži k skupnemu poročilu.